

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ : ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนใน
สถานีตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

โดย : พันตำรวจตรี สุรพงษ์ เหมือนเผ่าพงษ์

ชื่อปริญญา : พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

วิชาเอก : การจัดการการพัฒนาสังคม

ปีการศึกษา : 2540

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์สามประการ คือ ประการแรกเพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน ในสถานีตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ประการที่สองเพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน ประการที่สามเพื่อศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคและเสนอแนะมาตรการในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลจากพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำนวน 289 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า

1. การปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจ สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลในภาพรวม มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 3.011, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.205) ซึ่งสามารถแบ่งการปฏิบัติงานออกเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ได้ 5 ขั้นตอน โดยในแต่ละขั้นตอนจะมีประสิทธิภาพแตกต่างกัน กล่าวคือ ขั้นตอนการรับแจ้งความและขั้นตอนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนจะมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.905 และ 2.705 ตามลำดับ) ส่วนขั้นตอนการสรุปและเสนอสำนวนการสอบสวน ขั้นตอนการพิจารณาคดีของพนักงานอัยการ และขั้นตอนการพิจารณาคดีชั้นศาล (ค่าเฉลี่ย = 3.547, 3.397, และ 3.383 ตามลำดับ) จะมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง

2. พื้นฐานการศึกษาของพนักงานสอบสวน จะมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และเนติบัณฑิตไทย จะมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานต่ำกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี

3. การได้รับความร่วมมือทั้งในส่วนจากประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โดยกลุ่มที่ได้รับความร่วมมือ จะมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับความร่วมมือ

4. พนักงานสอบสวนมีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ ตามลำดับความจำเป็นเร่งด่วน คือ อัตรากำลังไม่เพียงพอ, สวัสดิการและอุปกรณ์เครื่องใช้ในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ โดยเฉพาะบ้านพักและรถยนต์สำหรับใช้ตรวจสถานที่เกิดเหตุ, มีโอกาสถูกลงโทษทางวินัยหรือถูกฟ้องร้องทางคดี เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ด้านอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดอัตรากำลังข้าราชการตำรวจที่มีความสามารถด้านการสอบสวน ที่มีวุฒิขั้นต่ำระดับปริญญาตรีที่ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานต่าง ๆ ของฝ่ายอำนาจการไปปฏิบัติงานเป็นพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนกำลังพล อันจะส่งผลให้พนักงานสอบสวนมีเวลาพักผ่อนมากขึ้นก่อนที่จะต้องมาปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

2. ควรจัดกิจกรรม เพื่อสร้างโอกาสและเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างตำรวจกับประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันเป็นการแสวงหาความร่วมมือที่ติดต่อกัน พร้อมทั้งปลูกฝังให้พนักงานสอบสวน ตระหนักถึงความสำคัญในการได้รับความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอันนำมาซึ่งประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

3. กรมตำรวจหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรหามาตรการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนโดยเรียงลำดับก่อนหลังตามความสำคัญและจำเป็นเร่งด่วน ดังนี้

- 1) จัดหาสวัสดิการและอุปกรณ์เครื่องใช้ในการปฏิบัติงานให้เพียงพอ ได้แก่ บ้านพัก, รถยนต์สำหรับใช้ตรวจสถานที่เกิดเหตุ
- 2) เพิ่มโอกาสในการเลื่อนขั้นเงินเดือนเกินกว่า 1 ขั้น
- 3) ลดโอกาสถูกลงโทษทางวินัยอันเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอบสวน

4. กรมตำรวจควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อวัดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนเพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาบุคลากร รวมทั้งขั้นตอนกระบวนการในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานสอบสวนของหน่วยงานต่าง ๆ ในกรมตำรวจ มีมาตรฐานในระดับใกล้เคียงกัน และควรจัดให้มีการอบรมด้านการสอบสวนให้กับพนักงานสอบสวนอย่างทั่วถึง เพื่อเพิ่มขีดความรู้ความสามารถในการสอบสวน